

Avusturya'daki Türk-İslam Algısının Siyasi Yansımaları
Political Reflections of Turkish-Islamic Perception in Austria

*Murat ERCAN**
*Ayşen SEYMEN ÇAKAR***

Başvuru Tarihi: 03.02.2023
Kabul Tarihi: 18.03.2023
Makale Türü: Araştırma Makalesi

Özet

İslam korkusu anlamına gelen İslamofobi, Batı'da Müslümanlara karşı duyulan ayrımcılık, nefret, düşmanlık ve kin besleme gibi hisleri ifade etmektedir. Soğuk Savaş'ın son bulması ile birlikte Batılı ülkeler komünizmin yerine geçecek yeni düşman olarak İslam'ı seçmişler ve İslam'ı terörizmle bir tutmuşlardır. Bu çalışmanın amacı Avusturya'daki İslamofobik politikaları ortaya koyarak bu politikaların yansımalarını analiz etmektir. Bu amaçla çalışmada şu soruların cevabı aranmaktadır: Avrupa ve Avusturya'daki İslamofobi'nin ve İslamofobik politikaların temel nedeni nedir? Bu politikaların Avusturya siyasetine ve toplumuna yansımaları nasıl olmuştur? Nitel çalışma olan bu araştırmada, elde edilen verilere göre yorumlayıcı yöntem izlenmiştir. Veriler ise literatür taraması sonucu elde edilmiştir. Ayrıca çalışmada Avusturya gibi Avrupa ülkelerindeki Müslümanların, İslam karşıtı politikalar karşısında nasıl bir strateji izlemeleri gerektiği hususunda çözüm önerileri sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İslamofobi, Avusturya, Politika, Avrupa İslam'ı.

Abstract

Islamophobia, which means the fear of Islam, expresses the feelings of discrimination, hatred, hostility and grudge against Muslims in the West. With the end of the Cold War, Western countries chose Islam as the new enemy to replace communism and equated Islam with terrorism. The aim of this study is to reveal the Islamophobic policies in Austria and analyze the reflections of these policies. For this purpose, answers to the following questions will be sought in the study: What is the

* Prof. Dr., Anadolu Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, muratercan@anadolu.edu.tr

** Dr. Öğr. Üyesi, Anadolu Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, aysenseymencakar@anadolu.edu.tr

main reason for Islamophobia and Islamophobic policies in Europe and Austria? How did these policies reflect on Austrian politics and society? In this research, which is a qualitative study, the interpretive method was followed according to the data obtained. The data were obtained as a result of literature review. In addition, in the study, solutions are offered on what kind of strategy Muslims in European countries such as Austria should follow against anti-Islamic policies.

Keywords: Islamophobia, Austria, Policy, European Islam.

Giriş

Batılı ülkelerin Türk- İslam karşıtlığı ve düşmanlığı 11 Eylül 2001 terör saldırısı ile ortaya çıkmış bir olay değildir. Geçmiş tarihe bakıldığında, bu düşmanlığın öncesinde tarihte pek çok örnek olduğu görülmektedir. İslam'ın ve mensubu Müslümanların, Hristiyan dünyası için düşman hale gelmesi; İslam'ın doğması, VII. ve VIII. yüzyıllarda Bizans kontrolündeki Ortadoğu ve Kuzey Afrika'daki toprakların büyük bir çoğunluğunun İslam kontrolü altına girmesi ile başlamıştır. Hristiyan Batı'daki İslam düşmanlığının şiddeti Türklerin İslam ile bütünleşmesi ile daha da artmıştır. Zira Türklerle birlikte İslam dünyasının sınırları Avrupa dahil dünyanın dört bir tarafına genişlemiştir. Türklerle birlikte İslam güçlenmiş ve Batı/Avrupalı ülkeler haçlı orduları kurmuş olsalar da Türkleri durduramamışlardır. Özellikle Türklerin İstanbul'u fethedip İslam'ın başkenti haline getirmesi, Batı'daki İslam korkusu ve düşmanlığını artırmıştır. Türklerle birlikte İslam güçlenirken Türklerin ilerleyişini durduramayan Batılı ülkelere din adamları, Hristiyan toplumunu sakinleştirmek için İslam'ı ve Türkleri karalama politikası izlemişlerdir. Bu doğrultuda Batılı din adamları Tanrı'nın kendilerini cezalandırmak için Türkleri ve Müslümanları gönderdiğini ifade etmeye başlamışlardır. Hatta Martin Luther gibi din adamları, kendi halkına Türkleri ve Müslümanları *Tanrı'nın falakası ve Şeytanın hizmetçisi*, olarak göstermişler ve bundan kurtulmak için de halkı dua ve tövbe etmeye davet ederek Türkler ve Müslümanlar ile mücadele edilmesi gerektiğini savunmuşlardır. Bu duygu ve düşünce içerisinde Batı uzun bir süre İslam üzerinde egemenlik kurma yollarını aramıştır. Bu doğrultuda Batı, İslam'ı, İslami kaynaklardan araştırmaya başlamış ve Rönesans'a yol açan üç yüz yıllık zaman zarfında Avrupalılar, İslam bilim adamlarının eserlerini incelemişlerdir. Batılı ülkeler Arapça muhafaza edilen Yunan klasiklerini ve pek çok İslami eseri Latinceye tercüme etmişlerdir. Bu araştırmalar ile birlikte Batı hem İslam hakkındaki gerekli bilgileri öğrenmiş hem de İslam dünyasındaki öncü araştırmalarla zenginleşmiştir.

Rönesans Avrupası'nda bazı Batılı aydınlar İslam'a hayranlık beslemiş, pek çok Batılı/Avrupalı ise İslam'dan nefret etmişlerdir. Zira İslam'dan nefret edenlere göre İslam dini, cariyeleriyle resmedilen doğulu erkeklerce simgeselleştirilmiş tensel kültürü ifade ettiği gibi acımasız ve kaba bir din olarak nitelendirilmiştir. Bu kapsamda Batılılar, kendileri ile Müslümanları, “biz ve öteki” olarak ayırtmışlardır.

Batılı/Avrupalı ülkelerdeki İslam nefreti ve korkusu Osmanlı Devleti'nin zayıflama dönemine kadar devam etmiştir. Osmanlı zayıflaması ile birlikte Batı'daki korku yerini intikam duygusuna bırakmıştır. İntikam hırsı ile Batılı/Avrupalı ülkeler, İslam topraklarını ya savaşarak ya da masadaki türlü siyasi oyunlar ile sömürgeleştirmişlerdir. Sömürgeci Batılı/Avrupalı ülkelerin en önemli faaliyeti Hristiyanlığı, sömürülen Müslüman ülkelerin halkına zorla kabul ettirmek olmuştur. Batılı ülkelerin dil ve din üzerinden yaptıkları bu politikaların temel amacını, sömürülen topraklarda yaşayan Müslümanların dil ve dinlerinden uzaklaştırılarak asimile edilmesi oluşturmaktadır. Böylelikle Batılı ülkeler sömürülen topraklardaki Müslümanları hem Hristiyanlığa entegre etmeye hem de gelecekte yaşanma ihtimali yüksek olan ayrılıkçı ve bağımsızlık isyanlarının önüne geçmeye çalışmışlardır. XV. yüzyılda başlayıp XX. yüzyılın ortalarında son bulan modern Avrupa sömürgeciliği dört aşamalı bir süreç şeklinde ilerlemiştir. Bunlardan ilki 1763 Paris Antlaşması'na kadar devam etmiştir. İkincisi 1875 yılına, üçüncüsü 1914 yılının sonuna kadar devam etmiştir. Avrupa sömürgeciliğinin dördüncü aşaması I. Dünya Savaşı sonunda başlamış ve 1945 yılında son bulan II. Dünya Savaşı sonunda bitmiştir. 1970'li yıllarda sömürülen ülkeler bağımsızlıklarını kazanmışlardır.

1970'li yıllarda sömürgeci Batılı ülkeler sömürdükleri Müslüman ülkelerin bağımsızlıklarını tanımışlardır. Zira Batılı/Avrupalı ülkeler II. Dünya Savaşı sonunda patlak veren komünizm tehdidi ile uğraşmak zorunda kalmışlardır. Bu doğrultuda Batılı ülkeler, tarih boyunca Müslümanlara karşı “onlar ve biz” düalizmine dayalı şarkiyatçı bakış açısını rafa kaldırarak Türkler ve Müslümanlar ile çıkara dayalı ilişkiler geliştirmeye çalışmışlardır. Çünkü Soğuk Savaş döneminde Avrupalı ülkeler, bütün gücünü komünizm ile mücadeleye harcamalıydı. Hatta Avrupalı ülkelerin komünizm karşısında güçlü olabilmesi için Türklerin ve Müslümanların Batı bloğunda yer alması gerekmekteydi. Dolayısıyla Batılı/Avrupalı ülkeler Soğuk Savaş boyunca Türkler ve Müslümanlar ile ilişkilerini iyi tutmaya çalışmışlardır.

Fakat komünizmin dağılıp Soğuk Savaş'ın son bulması ile birlikte Avrupalı/ Batılı ülkeler komünizmin yerine geçecek yeni düşmana ihtiyaç duymuştur. Bu doğrultuda Avrupalı ülkeler, rafa kaldırdıkları İslam düşmanlığını tekrar gündeme getirmişlerdir. Bunun için Batılı/Avrupalı ülkeler,

İslam'ı terörizm ile özdeşleştirerek düşmanın rengini kıızıdan yeşile dönüştürmeye çalışmışlardır. Düşmanın renginin yeşil olması ile birlikte Avrupalı ülkeler 1990'lı yılların ortalarından itibaren Müslümanlara yönelik baskıcı politikaların şiddetini artırmışlardır. Batı/ Avrupa'daki korku temelli İslam karşıtı politikalar, diğer dönemlerden farklı olarak Hristiyan dünyasında "fobi" boyutuna intikal etmiştir.

11 Eylül terör saldırısı sonrası Avrupalı siyasi karar vericiler kendi halklarına Müslümanları terörist olarak göstermiştir. Bu ise Avrupa halkının, Müslümanlara, güvenliklerini tehdit eden terörist önyargısı ile bakmasına neden olmuştur. Özellikle 11 Eylül terör saldırısı sonrası Avrupalı ülkelerin Türklere ve Müslümanlara yönelik önyargılı baskıları artmış; 2003 İstanbul, 2004 Madrid, 2005 Londra ve 2015 yılında Paris'te gerçekleştirilen terör saldırıları ardından doruğa çıkmıştır. 2008 ekonomik krizi ve 2010 yılında başlayan Arap Baharı ile birlikte Avrupa'da göçmen krizi patlak vermiştir. Bu krizlerle birlikte Avrupalı ülkeler İslam'ı radikalleştirip böylece yeni düşmanlarını yaratmışlardır. Böylelikle tüm Avrupa'yı saran İslam'a yönelik önyargı kıtada kalıcı kodlamalara dönüştürülmüştür. Fakat Avrupa'da kalıcı hale gelen İslam önyargısı aşırı sağ partilerin önlenemez güçlenmesine, akabinde de Avrupa kıtasında tek tip ırkçılığın (Türkler ve Müslümanlara yönelik) hem ortaya çıkmasına hem de yükselmesine neden olmuştur. Özellikle Avusturya, Fransa, Almanya, Belçika ve Norveç'te son 20-25 yılda yapılan seçimlerde merkez sağ partiler oylarını artırmıştır. Avusturya, Hollanda, Fransa, Almanya, Belçika ve Norveç'te güçlenen sağ partiler Avrupa'da domino etkisi yaratmış ve Batı'da İslamofobik söylemlerin yaygınlaşmasına neden olmuştur. Bugün oy kaybı yaşayan Avrupalı sol partiler dahi sağ kesimin oyunu alıp kendi oy oranlarını artırabilmek için sağ popülist söylemlerden kaçınmamaktadır. Dolayısıyla bugün Avrupa'da/Batı'da kendi iç politikalarının dizaynında ve ülke içindeki krizleri aşabilmek için İslam'ı ve İslamofobi'yi kullanan politikacıların sayısı artmıştır. Bu siyasetçiler bir taraftan oy oranlarını artırmak, diğer taraftan da kültürel olarak yozlaşan Avrupa halkını birbirine entegre edebilmek için İslam'ı bir entegrasyon aracı olarak kullanmışlardır.

Bugün İslamofobi konularının yoğun bir şekilde gündeme getirildiği Avrupalı ülkelere birisi Avusturya'dır. Özellikle 11 Eylül terör saldırısı sonrasında Avusturya'da Türk ve İslam toplumuna yönelik dışlayıcı söylemler ve davranışlar vuku bulmaya başlamıştır. Bu durum ise Avusturya'da pek çok siyasetçi ve bürokratin söylemleri ile normalleştirilmeye çalışılmaktadır. Ayrıca son dönemlerde Avusturya, terör ile ülkedeki Müslüman göçmenler arasında ilişki kurarak kendi toplumu içerisinde yaşayan Müslümanlara yönelik korku ve güvensizlik iklimi oluşturmaya çalışmaktadır. "Avusturya'daki Türk-İslam Algısının Siyasi Yansımaları" başlıklı bu çalışmanın amacı

Avusturya'daki İslamofobik politikaları ortaya koyarak bu politikaların yansımalarını analiz etmektir. Bu amaçla çalışmada şu soruların cevabı aranmaktadır: Avusturya'daki İslamofobi'nin ve İslomofobik politikaların temel nedeni nedir? Bu politikaların Avusturya siyasetine ve toplumuna yansımaları nasıl olmuştur? Nitel çalışma olan bu araştırmada elde edilen verilere göre yorumlayıcı yöntem izlenmiştir. Veriler ise literatür taraması sonucu elde edilmiştir. Ayrıca çalışmada Avusturya gibi Avrupa ülkelerindeki Müslümanların İslam karşıtı politikaları karşısında nasıl bir strateji izlemeleri gerektiği hususunda çözüm önerileri sunulmaktadır.

Avusturya'daki Türk-İslam Algısının Temel Nedenleri

Avusturya'nın İslam ile ilişkileri çok eski dönemlere dayanmaktadır. Osmanlı döneminde savaşlarla geçen ilişkiler, Bosna Hersek'in Avusturya-Macaristan İmparatorluğu tarafından işgal edilmesinden sonra yerini göçmen ilişkisine bırakmıştır. Hatta bu hususta Avusturya, ülkedeki Müslümanların dini yaşam şartlarını rahatlatan, onlara imkanlar sunan yasal düzenlemeler yapmıştır. Bu şekilde Avusturya'nın İslam ile olumlu ilişkisi 1938 yılında Adolf Hitler'in Avusturya'yı ilhak etmesine kadar devam etmiştir. Hitlerin Avusturya'yı ilhak etmesi ile birlikte Avusturya'da gerçekleştirilen dini düzenlemeler hükümsüz kalmıştır. Nazi rejiminin yenilmesi sonucu Avusturya'da İkinci Cumhuriyet kurulmuştur. Avusturya'da II. Cumhuriyet'in kurulması ile birlikte Viyana hükümeti ülkedeki dini azınlıkları kapsayan hakları tekrar gündemine almıştır. Bilhassa Avusturya hükümeti İslam'ı meşru zemine oturtma yollarını aramış ve bu doğrultuda 1912 yılında çıkarılan ve 1938 yılında hükümsüz sayılan yasayı hayata geçirmiştir. 1960'lı yıllarda Avusturya'daki Müslüman göçmen nüfusun artmasıyla birlikte Viyana hükümeti 1979 yılında Avusturya İslam Cemaatleri Birliği'nin kurulmasına izin vermiştir. 1988 yılında Avusturya 1912 yasasını, yasanın ülkedeki tüm Müslümanları temsil etmediği ve İslam'ın çerçevesini daralttığı düşüncesi ile tüm Müslümanları kapsayacak şekilde yeniden düzenlemiştir (Topçu, 2019: 73). Böylelikle Avusturya İslam dinini resmi olarak tanımıştır.

Avusturya'nın İslam dinine yönelik bu politikası her ne kadar yüzeysel ve sorunlara tam olarak çözüm üretmemiş olsa da yine de bu düzenleme Avrupa'da örnek teşkil etmiştir. Zira bu düzenleme ile Avusturya hükümeti Müslümanlara diğer tanınmış dini gruplar ile eşit muamele hakkı tanımıştır. Ayrıca Avusturya hükümeti bu yasal düzenleme ile birlikte Müslümanlara "*Kendi okullarını açma, İslam din derslerini organize etme, öğretmen atamalarını yapma, öğretmenlerin eğitilmesini sağlama, imamların Avusturya'ya gelişini sağlama ve onlara eğitim verme, cenaze işlerini organize etme, Müslümanların eğitimini sağlama, özel dini okul açma ve bu işleri organize etme*" (Tek, 2014: 51) gibi haklar tanımıştır. Avusturya'nın hoşgörülü İslam politikası 1990'lı yılların başlarına kadar

devam etmiştir. Fakat Viyana'nın bu politikası bir taraftan Avusturya'nın Avrupa Birliği üyesi olması, diğer taraftan Avusturya'daki Müslüman nüfusun görünürde artması üzerine değişmeye başlamıştır. Başka bir ifade ile Avusturya'nın Hristiyan kardeşliği temeline dayalı olarak kurulan AB'ne üye olması ile birlikte ülkede artan Müslüman nüfusa karşı tarihi İslam nefreti ve düşmanlığı oluşmaya başlamıştır. Avusturya'da İslam karşıtlığının artmasında diğer Batılı ülkelerin İslam karşıtı tutumu ve politikaları da etkili olmuştur.

Çünkü Soğuk Savaş'ın son bulması ile birlikte Avrupalı/Batılı ülkeler Avrupa halkını tekrar ortak değerler etrafında birleştirmek için komünizmin yerine geçecek yeni düşmana ihtiyaç duymuştur. Bu doğrultuda Avrupalı ülkeler İslam'ı terörizm ile özdeşleştirerek düşmanın rengini kıızıdan yeşile dönüştürmeye çalışmışlardır. Düşmanın renginin yeşil olması ile birlikte Avrupalı ülkeler Müslümanlara yönelik baskıcı politikaların şiddetini artırmışlardır. Avrupalı diğer ülkelerin başlattıkları İslam karşıtı politikalar, Avusturya'nın hem siyasi hem de toplumsal politikalarını etkilemiştir. 1980'li yıllardan itibaren Avrupa'da yaygınlaşan İslam düşmanlığı Avrupa'nın diğer ülkelerinde olduğu gibi Avusturya'da da aşırı sağın artmasına neden olmuştur. 11 Eylül terör saldırısı sonrasında ise diğer Avrupalı ülkelerde olduğu gibi Avusturya'da da Türklere ve Müslümanlara yönelik önyargılı baskı politikaları artmış, 2003 İstanbul, 2004 Madrid, 2005 Londra ve 2015 yılında Paris'te gerçekleştirilen terör saldırıları ardından doruğa çıkmıştır. 2008 ekonomik krizi ve 2010 yılında başlayan Arap Baharı ile birlikte Avrupa'da göçmen krizi patlak vermiştir. Bu krizlerle birlikte Avrupalı ülkeler İslam'ı radikalleştirip yeni düşmanını yaratmıştır. Böylelikle tüm Avrupa'ya saran İslam'a yönelik önyargı kıtada kalıcı kodlamalara dönüştürülmüştür.

11 Eylül terör saldırısı ve akabinde Avrupalı diğer ülkelerde vuku bulan terör eylemleri, başta Avrupalı ülkelerde olmak üzere Avusturya'da yaşayan Müslüman göçmenlerin terörist olarak görülmeye başlanmasına; akabinde 2008 ekonomik krizi, karikatür krizi, Arap Baharı ve 15 Temmuz darbe kalkışması sonrası Türkiye- Avrupa ilişkilerinin gerilmesi Avusturya hükümetinin Müslüman göçmen karşıtı politikalar içeren kararlar almasına neden olmuştur. 1990'lı yıllarda Hristiyan dünyasında "fobi" boyutuna intikal eden İslam düşmanlığı Avusturya'yı etkisi altına almış ve Viyana Kuşatması'nın vermiş olduğu tarihsel İslam karşıtı miras, Avusturya'da aşırı sağın artması ile birlikte yeniden canlanmaya başlamıştır. Bu çerçevede Avusturya, İslam ve Müslümanları, Hristiyan Batı dünyasının ötekisi olarak değerlendirmektedir. Bu doğrultuda Avrupa Birliği vatandaşlarına çeşitli alanlarda sorular soran ve bu yanıtlara göre raporlar hazırlayıp Avrupa Komisyonu'na sunan Eurobarometer'in raporları oldukça önemlidir. Eurobarometer'in 2007 ve 2008 yılında yayınladığı "Avrupa Birliği'nde Ayrımcılık" adlı raporunda Avusturyalıların %44'ünün, ülkelerindeki

ayırıcılığın dini inanışlar temelinde gerçekleştiğine inandıkları ifade edilmektedir. Ayrıca Eurobarometer'in 2008 raporunda Avusturyalıların pek çoğunun farklı bir dine inanan ya da farklı etnik kökenlilerden rahatsız olduğunu ortaya koymuştur (Eurobarometer, 2008: 2).

Fakat Eurobarometer gibi kurum kuruluşlar tarafından ortaya konulan sonuçlar başta Avusturya halkı olmak üzere diğer Avrupa halkına Avrupa sınırlarında yaşayan Müslüman nüfusun arttığı ve zamanla bu nüfusun çoğalarak kendileri hakkında karar verici pozisyona geleceği gibi mesajlar vermektedir. Bu mesajlar Avrupa ve Avusturya'da İslamofobi'nin yaygınlaşmasına ve ırkçı eylemlerin artmasına neden olmaktadır.

Avusturya'da İslamofobi'nin artmasındaki en önemli kaynaklardan bir diğerinin medya olduğu söylenebilir. Avusturya'da sosyal medya gibi iletişim araçları, İslamofobi'yi tetiklemek amacıyla kullanılmaktadır. PEW ve Eurobarometer gibi kuruluşların 11 Eylül terör saldırısı sonrası Müslümanlar aleyhine hazırladığı raporların Avrupa'daki sağcı siyasetçiler ve medya tarafından önyargılı olarak kullanılmaya başlaması ile birlikte Müslümanların buldukları ülkelerdeki uyum sorunu artmıştır. Özellikle medyanın İslam ve Müslümanları haber yapmada seçtiği üslup ve kelimeler Avusturya halkının Müslümanlara karşı olumsuz fikir oluşturmaya neden olmuştur. Örneğin medyaya göre başta Avusturya olmak üzere Avrupa'da işsizlik oranı her geçen gün artmaktadır ve bunun nedeni de Avrupa sınırlarında yaşayan göçmen nüfustur. Burada medya, göçmen nüfustan bahsederken kendilerinden dini, yaşam tarzı, kültürü ve tarihi farklı olan Türk ve Müslüman göçmenleri ön plana çıkarmaktadır. Avusturya medyasına göre Türk ve Müslüman göçmenler ülkede işsizliğe neden olmakta ve devlet kendilerinden olmayan bu göçmenlere bakmak zorunda kalmaktadır. Avusturya'da medyanın kullandığı bu dil toplum üzerinde etkili olmuş ve Avusturya halkı ülkedeki Türk ve Müslüman kesime karşı önyargılı yaklaşıma başlamıştır.

Ayrıca medyanın Müslümanlara karşı kullandığı üslup Avusturya Özgürlük Partisi'ni (Freiheitliche Partei Österreichs) beslemiş ve Avusturya Özgürlük Partisi'nin ciddi oy artışına neden olmuştur. 1990'lı yıllardan itibaren bir yandan Avusturya'da sağ- ırkçı partiler oy oranını artırırken diğer taraftan da Avusturya Sosyal Demokrat Partisi (Sozialdemokratische Partei Österreichs), Avusturya Halk Partisi (Österreichische Volkspartei) ve Yeşiller Partisi'nde (Die Grüne Partei) ciddi oy kaybı yaşanmıştır. Sosyal Demokrat Parti, Halk Partisi ve Yeşiller Partisi, Avusturya Özgürlük Partisi'nin İslam ve Müslümanlar üzerine inşa edilmiş ırkçı ve popülist söylemlerden dolayı oy oranını artırdığının farkına varmıştır. Dolayısıyla Avusturya'da en solundan en sağına bütün partiler kaybettikleri oyları geri kazanabilmek için Avusturya Özgürlük Partisi'nin yaptığı gibi İslam ve Müslüman karşıtı popülist-ırkçı söylemlere başvurmuşlardır. Böylelikle Avusturya'da siyaset

tamamen İslamofobi'nin etkisi altına girmiş ve Avusturya hükümeti kararlarını İslamofobi ve İslam karşıtlığı tesiri altında almaya başlamıştır. Bu sebeple Avusturya'da İslamofobi tesiri altında alınan kararların ülkede yaşayan Müslümanların başta din ve vicdan özgürlüğü olmak üzere pek çok temel insan hakkı üzerinde olumsuz yansımalara yol açtığı söylenebilir.

Avusturya'daki Türk-İslam Karşıtlığının Siyasi Yansımaları

21. yüzyılın ilk yirmi iki yılı geride kalırken, insani değerler noktasında genelde Batı özelde ise Avusturya kötü bir karne ortaya koymuştur denilebilir. Çünkü bugün Batılı ülkelerdeki Müslüman karşıtı saldırılar ciddi alarm vermeye başlamıştır. Batı medyasının köpürttüğü İslam ve Müslüman karşıtı eğilim, sadece Batı ülkelerinin siyasi ve toplumsal dengesini aşırı sağa kaydırmamış, aynı zamanda da Müslümanları hedef haline getirerek, Batılı ülkelerdeki Müslüman azınlığın hak ihlaline neden olmuştur. 21. yüzyılın son yirmi iki yılına bakıldığında, Batılı ülkelerdeki ırkçı İslamofobik saldırılarda pek çok Müslümanın hayatını kaybettiği görülmektedir. Müslümanlara karşı gerçekleştirilen kanlı saldırılarda Batılı bazı kamu görevlilerini ve siyasetçileri etkisi altına alan İslamofobik söylemlerin önemli rolü olduğu ifade edebilir. Yukarıdaki ifadeyi, İrkçılığa ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu'nun (ECRI) 2020 yılında düzenlediği raporu doğrulamaktadır. ECRI raporunda, Avrupa ülkelerinde kamusal alanlarda İslam karşıtı söylemlerin arttığı ve bu söylemlerin yabancı düşmanı bir içerik kazandığı ifade edilerek yükselen İslam karşıtı eğilimlerin endişe verici olduğu ortaya konulmaktadır (ECRI, 2020: 19).

Nitekim son zamanlarda Müslümanların en çok sözlü ve fiziki saldırıya uğradığı Avrupalı ülkelere biri Avusturya'dır. Avusturya'da İslam'a ve Müslümanlara yönelik ön yargılar, Müslüman nüfusun ülke genelinde artması ile başlamış, 11 Eylül terör saldırısı ve karikatür krizi ile de fobiye dönüşmüştür. 11 Eylül terör saldırısı sonrası Avusturya hükümetlerinin aldığı İslam karşıtı kararlar ise İslamofobinin ülke geneline yayılmasına neden olmuştur. Bilhassa Avusturya hükümetlerinin aldığı göçmen karşıtı kararlar ülkede aşırı sağın yükselişini tetiklemiştir. Ülkede aşırı sağ kesimin nüfusunun artmasıyla birlikte ise Viyana kuşatmasına bağlı oluşan tarihsel İslam karşıtlığı tekrar canlandırılmıştır. Böylelikle Avusturya halkı ülkede yaşayan Müslümanları ötekileştirerek dışlamaya başlamışlardır. Avusturya'da Müslümanların dışlanması ile birlikte ülkedeki Müslümanlar "terörist, pis, yobaz ve gerici" gibi aşağılayıcı sözlerle itham edilmenin yanı sıra İslamofobik temelli fiziki saldırılara da maruz kalmışlardır. Avusturya'da vuku bulan ırkçı saldırıların genellikle başörtülü kadınlara, cami ve dernek gibi dini değerleri temsil eden yerlere ve kişilere karşı yapıldığı görülmektedir. Bu da Avusturya'daki saldırıların İslam'ın görünürlüğü ile alakalı saldırılar olduğunu ortaya koymaktadır.

Son zamanlarda Avusturya’da İslam karşıtı saldırıların artmasındaki en önemli nedenin Viyana hükümetinin göçmenlere, özellikle Müslüman göçmenlere yönelik aldığı politik kararların olduğu ifade edilebilir. Örneğin 2017 yılında dönemin Milli Eğitim Bakanı Heinz Fassmann’ın özel okullarda ve din öğretmenleri haricinde kamu okullarında görevli öğretmenlerin başörtülü olarak derse girmesinin yasaklanması gerektiği (Kıyağan, 2017) yönündeki açıklaması sonrasında Avusturya hükümeti 2019 yılında ana okulları ve ilkokullarda kız çocuklarının başörtüsü takmasını veya dini inançları temsil eden kıyafetleri giymesini yasaklamıştır. Ayrıca Avusturya hükümeti yasaya uymayanların 440 Avro ile cezalandırılacağını belirtmiştir. Böylelikle İslam dinini resmen kabul eden ve ülke genelinde 700 binin üzerinde Müslüman'a ev sahipliği yapan Avusturya, Müslüman kız çocuklarına yönelik hayata geçirdiği bu yasa ile Müslüman azınlığa dair ayrımcılığı (Kıyağan, 2019) ortaya koymuştur. Yahudilerin kullandığı dini kitapları ve Hristiyanlığı simgeleyen haç figürünü bu yasa dışında tutan Avusturya hükümeti ayrımcılık yasasının gerekçesini, Müslüman kadınları İslam’ın dayatmacı etkisinden kurtarmak ve Müslümanların Avusturya’ya entegrasyonunu kolaylaştırmak şeklinde ifade etmiştir (Hafez, 2019).

Fakat Avusturya’da iktidarların son 20 yılda aldığı siyasi kararlar ve siyasi partilerin seçim kampanyalarında oy toplamanın en kolay yolu olarak İslam’ı, Müslümanları ve Türkiye’yi hedef alması ülkede İslam ve Hristiyan toplumu arasında ciddi ayrışmalara neden olmuştur. Başta Avusturya Özgürlük Partisi (ÖFP) olmak üzere diğer siyasi partiler 2018 seçimlerinden önce kendi seçmenlerini ikna etmek için bu yola başvurmuş, örneğin 19 Eylül 2018 tarihinde, ÖFP Milletvekili Werner Herbert meclise “Siyasal İslam’la Savaş” ile ilgili öneri dilekçesi vermiştir. ÖFP’li milletvekilinin dilekçesinin ardından ÖVP Milletvekili Karl Mahrer Siyasal İslam’ı yayan derneklerin kapatılması ile ilgili talebini Meclise sunmuştur. Bu gelişmelerin ardından ÖFP ve ÖVP ortaklaşa Avusturya’daki ATİB ve Millî Görüş’ün kapatılması için gerekli çalışmaların başlatılması talebinde bulunmuşlardır. ÖFP ve ÖVP’nin bu talebi mecliste SPÖ dışındaki bütün partiler tarafından olumlu oy almıştır. Fakat SPÖ’nin İslam’a yönelik olumlu tavrı fazla uzun sürmeden değişmiş ve SPÖ, ATİB ve Millî Görüş’ün kapatılması için çağrıda bulunarak öneri dilekçesine imzasını atmıştır. Avusturya’da iktidar ve siyasi partilerin kullandığı İslam karşıtı dil Avusturya toplumu üzerinde etkili olmuş ve ülkede İslamofobik saldırılar artmıştır. Örneğin Avusturya Dokümantasyon ve Danışmanlık Merkezi (Dokustelle) raporuna göre, 2017 yılında ülkede kaydedilen İslamofobik saldırılar 309 iken 2018 yılında siyasetçilerin kışkırtmaları sonucu bu oran %74 artarak 540’a yükselmiştir. Bu saldırıların %84’ü başörtülü Müslüman kadınlara yönelik gerçekleştirilirken %17’lik oranı da Müslüman erkekleri hedef almıştır.

Ayrıca Avusturya Dokümantasyon ve Danışmanlık Merkezi verilerine göre bu saldırıların;

- %53'ü dijital ortamda
- %31'i kamuya açık yerlerde
- %5'i eğitim kurumlarında
- %3'ü iş yerlerinde gerçekleştirilmiştir.

Yine aynı merkezin verilerine göre;

- 250 saldırının nefret söylemi
- 89 saldırının duvar yazısı
- 79 saldırının sözlü saldırı, 122 saldırının ise fiziksel saldırı şeklinde gerçekleştirildiği rapor edilmiştir (Dokustelle Österreichs, 2018: 30-32).

Ayrıca Avusturya'daki bazı Think Tank kuruluşları ve resmi devlet organlarının 2019-2022 yılları arasında kapsayan raporlarında İslamofobik politikalar çerçevesinde pek çok ırkçı saldırıların meydana geldiği ortaya konulmuştur. Örneğin, 01. 04. 2019 tarihinde Avusturya'da başörtülü bir kadın sosyal medya üzerinden sözlü ve fiziki ırkçı saldırıya uğramıştır. Saldırı her ne kadar Avusturya toplumunun bazı kesimleri tarafından kınanmış olsa da saldırıyı gerçekleştirenler bulunamamıştır. 05. 06. 2019 tarihinde Avusturya'nın başkenti Viyana'da başörtülü genç kızlar metroda Avusturyalı bir kadın tarafından, "Evinize gidin burada ne işiniz var" şeklinde ifadelerle taciz edilmişlerdir. 13. 06. 2019 tarihinde kimliği belirsiz kişiler tarafından Türk vatandaşına ait araca Nazi sembolü gamalı haç ve ırkçı ifadeler ile saldırı gerçekleştirilmiştir (Takvim, 2019). Saldırıya uğrayan Türk, polise şikayette bulunmuş olmasına rağmen saldırının failleri bulunamamıştır (Beyaz Gazete, 2019). 2019 yılında yayımladığı basın bildirisinde Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ) Viyana Başkanı Dominik Nepp, "Kadınlardan kaçan, insan sevmeyen algı dünyalarında kızlarımızı ve kadınlarımızı korunmasız birer av hayvanı gibi gören Müslüman cinsel suçlular" ifadesini kullanarak hem Müslümanları aşağılamış hem de kendi vatandaşlarını Müslümanlara karşı kışkırtmıştır. 2019 yılında Başbakan Sebastian Kurz, "Siyasetçilerin acilen siyasal İslam'a ve onun antisemitizm gibi aşırılıklarına karşı özgür toplumumuzu koruma altına almaları gerekmektedir" ifadelerini kullanarak kendi halkını Müslümanlara karşı kışkırtmıştır. 2019 yılında Avusturya Halk Partisi (ÖVP) üyesi Devlet Bakanı Karoline Edtstadler, Avusturya'da ataerkil yapının bulunmadığını ve mevcut olanın "ithal ataerkillik" olduğunu ileri sürerek Müslümanları aşağılamıştır (SETAV, 2019). 22. 02. 2020 tarihinde,

Avusturya'nın Kärnten eyaletinde bir grup tarafından yabancıları eyaletten atmak için birleşmeye çağıran bir duyuru dağıtılmıştır (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020). 27. 02. 2020 tarihinde, Avusturya'da ATİB Mauthausen Camii'ne kimliği belirsiz kişiler tarafından bırakılan mektupta, "Siz sadece Mauthausen'de değil, tüm Avusturya'da istenmiyorsunuz! Sizin için iyi bir çözümüm var- eşyalarınızı toplayın ve bir daha görüşmemek üzere doğru Türkiye'ye gidin!" gibi aşağılayıcı ırkçı hakaretlerde bulunulmuştur (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020). 29.02.2020 tarihinde, Yeni Avusturya Partisi (NEOS) Avrupa'ya akın eden mültecilerden, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı sorumlu tutmuştur. NEOS Partisi, Avusturya'nın sınır güvenliğini korumak ve Türkiye'ye karşı önlem alabilmek için Avrupa Birliği'nden maddi destek talep etmiştir (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020). 02.04.2020 tarihinde, Avusturya'da bir gazetenin haberinde, Avusturya'nın Salzburg şehrinde bazı hastaneler için Türkiye'deki bir üreticiden en yüksek filtre özelliğine sahip yirmi bin tane maskenin ücreti ödenip gerekli ihracat izinleri alınmış olduğu halde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından gönderilmesinin engellendiği, Avusturya'daki hastaların mağdur edildiğine yönelik yanıltıcı habere yer verilmiştir (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020). 11.04.2020 tarihinde, Avusturya'da Türk İslam Birliği'ne (ATİB) bağlı Wels Camii'nin duvarına Hz. Muhammed hakkında rencide edici sözler yazılmıştır. 14. 052020 tarihinde, Avusturya'nın Graz eyaletinde bulunan Victor Kaplan İlkokulu'nda sosyal bilgiler öğretmeni, öğrencilere sanal ortamdan "Üç Felaket" başlıklı bir okuma parçası göndermiştir. Söz konusu parçada; "Tarihte Graz şehrinin aynı anda üç felakete uğradığından bahsedilerek, bunların "veba salgını, çekirge istilası ve Osmanlı istilası" olduğu belirtilerek, bu çerçevede "daha çekirgeler tam olarak çekilmeden, yeni korkunç bir düşman daha geldi: Osmanlılar. Belki onları "Türk" ismi altında tanıyorsunuzdur. Onlar vahşi bir atlı halktı ve doğudan (Asya'dan) geliyorlardı. Osmanlılar, şehirleri tahrip ettiler, çiftlikleri yaktılar, erkekleri, kadınları ve çocukları öldürdüler..." ifadelerine yer verilmiştir. 16. 06. 2020 tarihinde, Avusturya Özgürlük Partisi Başkanı Norbert Hofer Viyana'da düzenlenen parti özel mitingindeki konuşmasında "Koronavirüs tehlikeli değil, Kur'an tehlikeli" ifadelerini kullanmıştır. 20. 06. 2020 tarihinde, ATİB Genel Merkezi'ne Türklerden duyulan rahatsızlığı ifade eden nefret içerikli mektup gönderilmiştir. 30. 06. 2020 tarihinde, Avusturya'nın Salzburg eyaletinde faaliyet gösteren Türk doktorunun evinin kapısına hakaret içeren bir not bırakılmıştır. 26. 08. 2020 tarihinde, Avusturya Mödling'te ATİB'e bağlı Mödling Camii'nin duvarına hakaret içeren yazı yazılmıştır. 14. 09. 2020 tarihinde, Avusturya Özgürlük Partisi eski Genel Başkanı ve eski Başbakan Yardımcısı Heinz Christian Strache, Viyana eyalet ve belediye seçim çalışmaları sırasında sosyal medya üzerinden yayınladığı video ile Avusturyalıların Viyana'da azınlık durumuna düştüğü, İslamlaşmanın yaygınlaştığı şeklinde açıklamalara yer vererek Viyana'dan yükselen ezan sesine "Yeter artık"

şeklinde tepki vermiştir. Yayınladığı video ile Strache kendi halkını Müslümanlara karşı kışkırtmıştır. 10. 10. 2020 tarihinde, Özgürlük Partisi, Viyana eyalet ve belediye seçim çalışmaları sırasında Müslümanları radikal bir kimlikte gösteren İslam düşmanı bir afiş paylaşmıştır. 17. 10. 2020 tarihinde, Avusturya'nın Dornbirn şehrindeki Türk marketinde alışveriş yapan çifte, Avusturyalı kadın tarafından sözlü hakarete bulunulmuştur. 29. 01. 2021 tarihinde, Avusturya'nın başkenti Viyana'da Türk kökenli kişilerin evlerinin giriş kapılarına "Buradaki kişiler de sınır dışı edilmelidir!" (Medya Avusturya, 2021) şeklinde yazılar asılmıştır. 01. 05. 2021 tarihinde, Avusturya'nın Vorarlberg eyaletine bağlı Dornbirn bölgesinde ikamet eden Türk aile, Avusturyalı komşuları tarafından "Pis Türkler, ben Hitler'in oğluyum, hepinizi öldüreceğim" gibi hakaretler ile tehdit edilmişlerdir (Medya Avusturya, 2021). 31. 05. 2021 tarihinde, Avusturya'nın Salzburg eyaletinde Müslümanlara ait 632 kurum dijital haritada işaretlenip kurumların yöneticileri ve adresleri ifşa edilmiştir. Ayrıca harita internet üzerinde yayımlanmıştır. 25. 09. 2021 tarihinde, Belediye otobüsünde yolculuk eden Avusturya doğumlu başörtülü bir kadın, Avusturyalı bir kadın tarafından ırkçı saldırıya maruz bırakılmıştır. Saldırı esnasında saldırgan kadın, başörtülü kadına aşağılayıcı sözlerle Türkiye'ye defol git" diyerek tükürmüş ve başörtüsünü çıkarmaya çalışmıştır (Halk TV, 2021). 01. 11. 2021 tarihinde, Avusturya'nın başkenti Viyana'da Müslüman bir göçmenin aracının camına nefret söylemleri içeren mesaj ile bir prezervatif bırakılmıştır (Der Virgül, 2022). 19. 09. 2021 tarihinde, Türk çift oturdukları sitede ırkçı taciz ve hakarete uğrayarak üzerlerine köpek salınmıştır. 25. 10. 2021 tarihinde, Eski savunma Bakanı sosyal medya üzerinden camileri hedef alarak camilerin siyasal İslam'ın sembolü olduğunu paylaşmış ve "Avusturya'daki tüm camiler yıkılmalı" ve "Müslümanlar Avusturya'dan çıkarılmalı" ifadesini kullanmıştır. 02. 11. 2021 tarihinde, Avusturya'da Türk marketin giriş kapısına "İslam Raus (Defol İslam)" ifadesi bulunan bir yazı asılmıştır. 02. 02. 2022 tarihinde, Avusturya'nın başkenti Viyana'nın 10. bölgesinde bulunan ATİB merkez binasına kimliği belirsiz iki kişi tarafından ırkçı saldırı gerçekleştirilmiştir. 24. 04. 2022 tarihinde, Avusturya'nın başkenti Viyana'nın Favoriten ilçesinde sığınmacıların kaldığı binanın çatısından aşağıya ırkçı içerikli pankart açılmıştır (Der Virgül, 2022). 06. 06. 2022 tarihinde, Avusturya'nın Aşağı Avusturya eyaletinde İslam Federasyonu'na ait bir camiye kimliği belirsiz kişiler tarafından "Schei ... İslam ve go back home" gibi yazılarla ırkçı saldırı gerçekleştirilmiştir (Kuvvet, 2022).

Araştırmalarda da ortaya konulduğu gibi Avusturya'da İslamofobik saldırılarının artmasındaki neden olarak; a) Türklere ve Müslümanlara duyulan tarihsel nefret b) 11 Eylül terör saldırısı ve c) iktidarların aldığı kararlar ve siyasi partilerin Müslümanları hedef alan popülist söylemleri

gösterilebilir. Çünkü Avusturya’da iktidarı oluşturan Avusturya Halk Partisi (ÖVP) ve FPÖ’lü siyasetçilerin İslam ve Müslümanlara yönelik kullandıkları dil genelleyici ve hedef gösterici niteliktedir. Zaten Avusturya’da 11 Eylül terör saldırısı sonrası İslam karşıtlığı artış göstermiş ve bu doğrultuda 2015 yılında çıkarılan yeni İslam yasası ile Avusturya İslam’ı oluşturma için adımlar atılmıştır. Bu gelişmenin üzerine siyasilerin Müslümanları aşağılayıcı ve ayırıcı propagandaları ve iktidarın ilkokullarda başörtüsünü yasaklama girişimi eklenince Avusturya’da İslamofobik olayların sayısı her geçen gün artmıştır. Örneğin Avusturya’da ırkçı saldırıları kayıt altına alan, Irkçılık Karşıtı Çalışma ve Sivil Tepki (ZARA) sivil toplum kuruluşunun verilerine göre 2019 yılında Avusturya’da 1950 ırkçı saldırı gerçekleşmiştir. ZARA’nın raporuna göre bu sayı 2020 yılında 3036’ya yükselmiştir. 2021 yılında ise ırkçı saldırıların sayısı %100 artmıştır. Başka bir ifade ile Avusturya’da son üç yılda gerçekleştirilen on bine yakın ırkçı saldırının yarısından fazlası Müslümanları hedef alan ve İslam karşıtı saldırılardır. Bu saldırılara en çok başörtülerinden dolayı Müslüman kadınlar maruz kalmışlardır. Bu saldırıların 2000’den fazlası dijital ortamda gerçekleştirilmiş, 303’ü kamuya açık alanlarda, 227’si eğlence ve hizmet sektöründe, 92’si kamu kurum ve kuruluşlarında, 85’i siyaset ve basında, 75’i güvenlik mensupları tarafından, 59’u iş ortamında ve 29’u ırkçılık karşıtı çalışmalar üreten kurum ve kuruluşlarda gerçekleştirilmiştir (Kıyağan, 2021). Avusturya’da Müslümanlara yönelik artan saldırılarda siyasi söylemler ve iktidarın siyasi kararları önemli rol oynamıştır. Bilhassa FPÖ’nün Avusturya seçmenlerini etkilemeye yönelik seçim stratejisini İslam ve ülkedeki Müslümanlar üzerine inşa ederek oyunu artırması ülkenin genelinde etkili olmuş ve bu strateji Avusturya’da tüm siyasi parti ve kurumlarca kullanılmıştır.

Sonuç

“Avusturya’daki Türk-İslam Algısının Siyasi Yansımaları” başlıklı bu çalışmada Avusturya’da yaşayan Müslüman ve Türk göçmenlerin Avusturya’da maruz kaldıkları siyasi ve toplumsal ayrımcılığa ilişkin önemli sonuçlar ortaya konulmaktadır. Ayrıca çalışmada, Avusturya’da yaşanan ayrımcılığın Müslüman ve Türk göçmenlerin en önemli sorun alanlarından biri olduğu ortaya konulmuştur. Avusturya’da maruz kalınan bu ayrımcılık, tarihsel Türk ve İslam korkusundan kaynaklanmaktadır. İslamiyet’in Türklerle Asya’dan Afrika’ya ve Afrika’dan Avrupa’ya kadar yayılması Batılı toplumun zihninde korku ve endişe yaratmıştır. İstanbul ve Balkanların fethi ile birlikte Türk korkusu Batılı toplumların zihnine iyice kazınmıştır. Avusturya özelinde ise bu korku Viyana kuşatmalarından kalmıştır. Avusturya ve genelde Batı toplumundaki Türk düşmanlığı, Türklerle İslam’ın özdeşleştirilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu da Batı’da Türk-İslam karşıtlığının artmasına neden olmaktadır.

Bu bağlamda 11 Eylül terör saldırısı sonrası etnik kimlikler, dini kimlikler karşısında etkisizleştirilmiş ve Batı'daki ayrımcılık, İslam düşmanlığı üzerinden yapılmaya başlamıştır. Bu doğrultuda medya ve siyaset konuyu sürekli gündemde tutarak Avusturya'da toplum nezdinde İslam karşıtı algı oluşturmaktadır. Avusturya'daki medya ve siyasetin İslam karşıtı algı oluştururken kullandığı dil, ekonomik ve kültürel farklılıklara atıf yapmaktadır. Medya ve siyasetin İslam karşıtı olarak kullandığı argüman ise ülkedeki ekonomi ve işsizlik gibi toplumsal sorunların kaynağının göçmenler bilhassa Müslümanlar olduğu yönündedir. Böylelikle Müslüman ve Türk göçmenler ülkede eğitim, sağlık, konut, iş arama gibi konularda ayrımcılıkla karşı karşıya kaldıkları gibi evinde, iş yerinde, sokakta, alışveriş merkezlerinde ve pek çok kamu kurumlarında sözlü ve fiziksel saldırılara maruz kalmaktadırlar. Ayrıca Avusturya aşırı sağ partisinin Müslüman göçmenleri seçim malzemesi olarak görmesi bu mağduriyeti derinleştirmiştir. Özellikle Avusturya sağ partisinin Müslüman göçmenleri seçim malzemesi olarak kullanıp oy oranını artırması diğer partilere örnek olmuş ve Avusturya sol partisinin (SPÖ) dahi seçim propagandasında İslamiyet'in simgelerini kullanarak İslam karşıtı ırkçı söylemler kullanmasına neden olmuştur. Hatta son zamanlarda Avusturya'daki iktidarın söylemlerinin ve aldığı siyasi kararların ve bu kararların yasallaştırılmasının, ülkedeki Müslüman ve Türk toplumunun ayrıştırılması yönünde olduğu görülmektedir. Bu da Avusturya'da yaşayan Müslüman ve Türk göçmenlerin hem ülkeye uyumunu zorlaştırmakta hem de hak ve özgürlükleri alanında mağdur olmalarına ve hatta ırkçı saldırılara maruz kalmalarına neden olmaktadır.

Çalışmada ortaya konulduğu gibi Avusturya'daki Müslümanlar bizzat iktidar eli ile ayrıştırılmaktadır. Ülkede yaşayan Müslüman-Türk toplumu ise bu ayrımcılığın farkındadırlar. Peki Avusturya'daki Müslüman- Türk toplumu karşılaştıkları ayrımcılık karşısında ne yapabilirler? Öncelikle ülkedeki Müslüman kesimin, karşılaştıkları sorunlar karşısında birlikte hareket etmeleri gerekmektedir. Her ne kadar devletin baskıcı siyaseti karşısında açıktan direnebilecek imkan ve stratejiye sahip olmasalar da inanç, kanaat ve düşünce bazında sahip oldukları anlayışı gündemde tutarak siyasi karar vericilere karşı baskı zemini oluşturmaları ve şartlarını olgunlaştırmaları gerekmektedir. Bu doğrultuda İslamofobi ile mücadele enstitüleri veya dernekler kurup bu enstitü ve dernekler altında mitingler ve propagandalar düzenleyerek kendilerine karşı yapılan ayrımcılığı reddettiklerini sık sık dile getirmelidirler. Ayrıca ülkede yaşayan Türk- İslam toplumu sosyal medyayı aktif kullanarak kendilerine yapılan ayrımcılığı ve ırkçı eylemleri uluslararası kamuoyu ile paylaşarak iktidara baskı yapabilirler. Özellikle göçmen kökenli olmayan Avusturyalı Müslümanların, Avusturyalılara, İslam karşıtlığının ve İslam'a karşı oluşan önyargıların yersiz olduğunu anlatmaları gerekmektedir. Ülkede yaşayan Müslümanların İslam karşıtı politikalara sessiz kalması durumunda

hem Müslümanlar hem de İslam dininin zarar görmesi muhtemeldir. Bu doğrultuda Avusturya'daki Müslümanların planlı ve stratejik hareket etmeleri gerekmektedir. Ayrıca siyasi partilerin ve iktidarın, Müslümanları ötekileştiren-ayrıştıran karar ve eylemlerden uzak durması gerekmektedir. Siyasi karar vericiler göçmenlere bilhassa Müslüman azınlığa demokrasi ve insan hak ve özgürlükleri çerçevesinde yaklaşarak onları uyumlaştırmalıdır. Aksi takdirde bir barış projesi olan Avrupa Birliği sınırları içerisinde medeniyetler çatışması yaşanabilir. Çünkü geçmiş ve yakın tarihlerde örnekleri olduğu gibi baskı, toplumlarda her zaman şiddet, çatışma ve kaosa neden olmuştur. Günümüz koşullarında konu uzun vadeli ve yaşlanan Avrupa'nın göçmen işgücüne ihtiyacı olacağı çerçevesinde analiz edildiğinde Avusturya ve Avrupa Birliği ülkelerinde alınan baskıcı ve ayrımcı siyasi kararlar ve eylemler, gelecek dönemlerde aşırı sağın neden olacağı ırkçı saldırıların artmasını kaçınılmaz kılacaktır. Bu da Avrupa'da barış ve huzurun bozulması anlamına gelmektedir. Avrupalı ülkeler Avrupa'da barış ve istikrarın devam etmesini istiyorlar ise ayrımcı karar ve eylemlerden uzak durmaları gerekmektedir. Aksi takdirde tarih tekerrür edebilir.

Kaynakça

Beyaz Gazete (2019), "Avusturya'da Müslüman Kadına Irkçı Saldırı", <https://beyazgazete.com/haber/2019/4/1/avusturya-da-musulman-kadina-irkci-saldiri-4990808.html> (10.08.2022).

Der Virgül (2022), "Viyana'da mülteci sığınma evine ırkçı saldırı", <https://mobil.dervirgul.com/haber/viyana-da-multeci-siginma-evine-irkci-saldiri/14441/> (13.08.2022).

Der Virgül (2022), "Viyana'da prezervatifli ırkçı saldırı", <https://mobil.dervirgul.com/haber/viyana-da-multeci-siginma-evine-irkci-saldiri/14441/> (13.08.2022).

Dokustelle Österreichs (2018), "Islamfeindlichkeit und antimuslimischer Rassismus", Antimuslimischer Rassismus Report.

ECRI (2020), "ECRI Report on Austria-Six Monitoring Cycle", <https://rm.coe.int/report-on-austria-6th-monitoring-cycle-/16809e826f> (19.01.2022).

Eurobarometer (2008), "Discrimination in the European Union", Discrimination in the European Union 2008 Results For Austria.

Hafez, Farid (2019), "5 Soru: Avusturya'da Anayasaya Aykırı Başörtü Yasağı", <https://www.setav.org/5-soru-avusturyada-anayasaya-aykiri-basortusu-yasagi/> (16.02.2022).

Halk TV (2021), “Avusturya’da Müslüman kadına ırkçı saldırı: Türkiye’ye defol git”, <https://halktv.com.tr/dunya/avusturyada-musluman-kadina-irkci-saldiri-turkiyeye-defol-git-473668h> (10.08.2022).

Kıyağan, Aşkın (2019), “Avusturya’da ilkokullarda başörtüsünün yasaklanması tepki çekti”, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/avusturyada-ilkokullarda-basortusunun-yasaklanmasi-tepki-cekti/1479545> (15.02.2022).

Kıyağan, Aşkın (2021), “Avusturya’da geçen yıl 3 binin üzerinde ırkçı saldırının dörtte biri Müslümanları hedef aldı”, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/avusturyada-gecen-yil-3-binin-uzerinde-irkci-saldirinin-dortte-biri-muslumanlari-hedef-aldi/2180296> (13.03.2022).

Kıyağan, Aşkın (2017), “Avusturya’nın yeni Eğitim Bakanına 'başörtüsü' tepkisi”, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/avusturyanin-yeni-egitim-bakanina-basortusutepkisi/1015106> (15.02.2017).

Kuvvet, Emre (2022), “Sollenau camiye ırkçı saldırı gerçekleşti”, <https://www.medya.avusturya.at/blog/sollenau-camiye-irkci-saldiri-gerceklesti/> (13.08.2022)

Kültür ve Turizm Bakanlığı (2020), “Yurt Dışındaki Türk Vatandaşlarını Hedef Alan Saldırıları 2020”, <https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/2021/BELGELER/T%C3%BCrk%C3%A7e%202020-608aa0e64e97f.Pdf> (20.08.2020).

Medya Avusturya (2021), “Dornbirn’deki Türk aileye komşularından ölüm tehdidi”, <https://www.medya.avusturya.at/blog/sollenau-camiye-irkci-saldiri-gerceklesti/> (13.08.2022).

SETAV (2019), “Siyasetçilerin İslamofobik Demeçleri, European Islamophobia Report 2019”, <https://setav.org/assets/uploads/2020/09/islamofobi2019-siyasiler.pdf> (15.08.2022).

Takvim (2019), “Avusturya’da İrkçı Salıdır! Bir Türk’e ait araca Nazi Sembolü Çizdiler”, <https://www.takvim.com.tr/dun-ya/2019/06/13/avusturyada-irkci-saldiri-bir-turke-ait-araca-nazi-sembolu-cizdiler> (10.08.2022).

Tek, Tarkan (2014), “Avusturya’da İslamofobi”, Sinan Ertuğrul (Ed.), Avusturya’da Din Devlet İlişkileri ve İslamofobia (İstanbul: Pınar Yayınları): 49-71.

Topçu, Tuğba (2019), Avrupa Siyasetinde İslam Algısı: Avusturya Örneği (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) (İstanbul: Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü).